

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра адміністративного права та процесу, факультет № 1

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ
занять**

з навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

081 Право (поліцейські)
262 Правоохоронна діяльність

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 16.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією з юридичних дисциплін
Науково-методичної ради
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та процесу факультету №1
(протокол від 09.08.2023 № 7)

Розробники:

1. Професор кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1, д.ю.н., професор Гусаров С.М.
2. Доцент кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1, д.ю.н., доцент Джафарова М.В.
3. Доцент кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1, к.ю.н., доцент Кириченко О.Ю.

Рецензенти:

1. Учений секретар секретаріату Вченої ради Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., доцент Невядовський Владислав Олегович
2. Суддя Дзержинського районного суду м. Харкова, к.ю.н. Цвіра Д.М.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Контрольні роботи	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1. Предмет, основні поняття та джерела курсу «Судові та правоохоронні органи України». Правосуддя та його принципи. Судова система України.	16	2	2			12	
Тема № 2. Правовий статус суддів в Україні. Забезпечення діяльності судів України	18	2	2	2	2	12	
Тема № 3. Прокуратура України.	16	2	2			12	
Тема № 4. Органи державної безпеки. Антикорупційні органи в Україні.	10	2	2			6	
Тема № 5. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція України. Національна гвардія України.	10	2	2			6	
Тема № 6. Органи охорони державного кордону, цивільного захисту і міграції в Україні. Органи доходів та зборів в Україні.	10	2	2			6	
Тема № 7. Органи та установи Міністерства юстиції України. Правозахисні органи.	10	2	2			6	
Всього за семестр № 2:	90	14	14	2		60	

3. Методичні вказівки до семінарських (практичних, лабораторних) занять

ТЕМА № 1. Предмет, основні поняття та джерела курсу «Судові та правоохоронні органи України». Правосуддя та його принципи. Судова система України.

Семінарське заняття № 1. Предмет, основні поняття та джерела курсу «Судові та правоохоронні органи України». Правосуддя та його принципи. Судова система України.

Навчальна мета заняття. Визначити предмет, основні поняття та джерела курсу «Судові та правоохоронні органи України»; встановити мету, завдання та систему дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»; з'ясувати зміст понять «правоохоронна діяльність» та «правоохоронні органи», визначити їх характерні ознаки та особливості; охарактеризувати зміст та сутність поняття «правосуддя» і встановити принципи правосуддя, їх види та функціональне призначення; визначити судову систему України та її особливі ознаки на сучасному етапі розвитку суспільства та держави.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Предмет та джерела навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», її мета та система. Взаємозв'язок навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» з іншими юридичними дисциплінами.
2. Правоохоронна діяльність та правоохоронні органи, їх характерні ознаки, поняття та особливості.
3. Поняття правосуддя та його загальна характеристика. Принципи судочинства, їх види та функціональне призначення.
4. Поняття судової системи, її характерні риси та властивості.

Методичні вказівки до навчального питання № 1.

Розкрити предмет і визначити джерела навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», встановити її мету, систему та охарактеризувати взаємозв'язок з іншими юридичними дисциплінами.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Встановити юридичну сутність поняття «правоохоронна діяльність», визначити органи, які уповноважені здійснювати правоохоронну діяльність.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Засвоїти поняття «правосуддя», охарактеризувати суд як орган правосуддя.

Методичні вказівки до навчального питання № 4.

З'ясувати сучасні принципи судочинства, їх види та функціональне призначення.

Методичні вказівки до навчального питання № 5.

Охарактеризувати судову систему України, встановити її суб'єктів.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Сформулюйте відповіді на запитання:

- а) визначте, що таке «правоохоронна діяльність», і назвіть завдання, які стоять перед нею;
- б) з'ясуйте, які органи належать до правоохоронних органів держави;
- в) визначте, що входить до предмета та системи навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»;
- г) встановіть основні джерела навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»;
- д) з'ясуйте, яке значення має Конституція України для судових та правоохоронних органів;
- ж) охарактеризуйте співвідношення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» з іншими юридичними дисциплінами?

2. Визначте, які з наведених нормативних актів є джерелами дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»: Конституція України; Кодекс адміністративного судочинства України; Закон України «Про судоустрій і статус суддів»; Закон України «Про вибори Президента України»; Митний кодекс України; Положення про Міністерство юстиції України; Закон України «Про державну службу»; Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень»; Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації»; Кодекс законів України про працю; Дисциплінарний статут прокуратури України; Указ Президента «Про заходи щодо вдосконалення нормотворчої діяльності органів виконавчої влади».

Теми рефератів:

- 1. Правоохоронні органи держави: поняття, характерні ознаки та особливості.
- 2. Співвідношення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» з іншими юридичними галузями права.

Література: [1, с.10-12; 10, с. 3-5; 11, с. 18-19].

Тема № 2. Правовий статус суддів в Україні. Забезпечення діяльності судів України.

Семінарське заняття № 2. Правовий статус суддів в Україні. Забезпечення діяльності судів України.

Навчальна мета заняття: сформулювати поняття, характерні риси та особливості системи судів загальної юрисдикції в Україні; встановити правовий статус суддів в Україні; з'ясувати загальні питання забезпечення діяльності та функціонування судової системи в Україні; охарактеризувати повноваження, завдання та функції Державної судової адміністрації України; встановити нормативно-правове забезпечення діяльності судових органів в Україні.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Правовий статус суддів в Україні.
2. Загальні питання забезпечення діяльності та функціонування судової системи в Україні.
3. Повноваження, завдання та функції Державної судової адміністрації України.
4. Кадрове забезпечення судів в Україні.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Сформулювати поняття, характерні риси та особливості системи судів загальної юрисдикції в Україні.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Визначити правовий статус суддів в Україні, з'ясувати права, обов'язки, гарантії незалежності та недоторканості суддів та їх відповідальність.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Встановити особливості фінансового та організаційного забезпечення діяльності та функціонування судової системи в Україні.

Методичні вказівки до навчального питання № 4.

З'ясувати обсяг компетенції та коло повноважень Державної судової адміністрації України; охарактеризувати завдання та основні напрями діяльності Державної судової адміністрації України.

Методичні вказівки до навчального питання № 5.

Вставити повноваження, склад та завдання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; з'ясувати особливості діяльності Вищої ради правосуддя у питаннях призначення суддів на посади.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Сформулюйте відповіді на запитання:
 - а) визначте поняття, характерні риси та особливості системи судів загальної юрисдикції в Україні;
 - б) охарактеризуйте правовий статус суддів в Україні;
 - в) з'ясуйте особливості фінансового та організаційного забезпечення діяльності та функціонування судової системи в Україні;
 - г) сформулюйте повноваження, завдання та функції Державної судової адміністрації України;
 - д) встановіть повноваження, завдання та функції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
 - е) назвіть та охарактеризуйте склад, повноваження та завдання Вищої ради правосуддя.

Теми рефератів:

1. Особливості здійснення правосуддя в Україні. Загальна характеристика принципів правосуддя.
2. Порядок утворення, склад і повноваження Вищих спеціалізованих судів в Україні.
3. Умови і порядок призначення (обрання) суддів на посади.

Література: [3, с. 115-170; 8, с. 89-91; 73, С. 57-89; 89, с. 67-69].

Практичне заняття № 1: Правовий статус суддів в Україні. Забезпечення діяльності судів України.

Навчальна мета заняття: сформулювати поняття, характерні риси та особливості системи судів загальної юрисдикції в Україні; встановити права, обов'язки, гарантії діяльності та відповідальність суддів в Україні; з'ясувати склад, завдання та повноваження Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; визначити процедуру обрання та призначення суддів на посади.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Правовий статус суддів в Україні.
2. Процедура обрання та призначення суддів на посади.
3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України: склад, завдання та повноваження.
4. Вища рада правосуддя: склад, завдання та повноваження.

План проведення заняття:

I. Вступ до заняття.

Під час вступу до заняття здобувачам вищої освіти необхідно ознайомитися із нормативно – правовими актами, що регулюють права, обов'язки та гарантії незалежності та недоторканості суддів в Україні

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Під час вивчення першого питання необхідно визначити особливості притягнення суддів до юридичної відповідальності.

У межах вивчення другого питання варто з'ясувати процедуру обрання та призначення суддів на посади; знати вимоги та критерії доброчесності, які ставляться до кандидатів на посади суддів в Україні; встановити повноваження Національної школи суддів у питаннях підготовки висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя в Україні.

Розглядаючи третє питання, основну увагу здобувачам потрібно зосередити на вивченні складу, завдань, функцій та повноважень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Під час ознайомлення з останнім питанням практичного заняття здобувачам необхідно дослідити склад, завдання та повноваження Вищої ради правосуддя; з'ясувати нормативно-правові підстави функціонування Вищої ради правосуддя як органу суддівського врядування.

Вирішення ситуаційних завдань.

Завдання 1. Ознайомтесь з основними положеннями Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Спираючись на правові норми цього закону, дайте відповіді на питання. Відповіді обґрунтуйте з посиланням на конкретні правові норми:

1. До досягнення якого віку, судді гарантується його перебування на посаді? _____

2. Які вимоги встановлюються до судді, щодо сумісності його посади? _____

3. Які основні вимоги до кандидатів на посаду судді зазначені в законі? _____

Завдання 2. Ознайомтесь з основними положеннями Глави 3 Розділу III Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Дайте обґрунтовані відповіді на питання:

1. Визначте статус присяжного. _____

2. Як формується та затверджується список присяжних? _____

3. Які вимоги встановлюються до присяжного? _____

4. В якому порядку та на який строк суд залучає присяжних до здійснення правосуддя? _____

5. Які гарантії прав присяжних передбачені законодавством? _____

Завдання 3. Визначте відповідність повноважень (компетенції) вказаним судовим органам, продовжуючи речення:

А) Розглядає справи відповідної судової юрисдикції в касаційному порядку _____

Б) Розглядає справи в апеляційному порядку _____

В) Переглядає справи з підстав неоднакового застосування судами касаційної інстанції однієї і тієї ж норми матеріального права _____.

Г) Розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, справи про адміністративні правопорушення _____

Контрольна робота по темі № 2: Правовий статус суддів в Україні. Забезпечення діяльності судів України.

Вирішення тестових завдань:

1. Вкажіть, в якому законодавчому акті окреслено засади організації та діяльності судової системи України:

= Закон України «Про судоустрій і статус суддів»

~ Закон України «Про судоустрій»

- ~ Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів»
- ~ Закон України «Про правосуддя»
- ~ Закон України «Про Конституційний Суд України».

2. Принципи правосуддя поділяються на:

- ~ організаційні;
- ~ процесуальні;
- ~ загальні;
- = організаційні та процесуальні;
- ~ організаційні та загальні.

3. Найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є:

- ~ апеляційний суд;
- ~ місцевий суд;
- ~ Вищий антикорупційний суд;
- = Верховний Суд;
- ~ Конституційний Суд України.

4. Відповідно до Розділу XII Конституції України і Закону України «Про Конституційний Суд України» кількість суддів Конституційного Суду України становить:

- ~ 9 суддів;
- ~ 13 суддів;
- ~ 15 суддів;
- = 18 суддів;
- ~ 20 суддів.

5. Продовжить речення: Верховний Суд очолює Голова Верховного Суду, якого обирає на посаду та звільняє з посади (шляхом таємного голосування):

- ~ Кабінет Міністрів України з числа суддів Верховного Суду строком на п'ять років;
- ~ Президент України з числа суддів Верховного Суду строком на п'ять років;
- = Пленум Верховного Суду з числа суддів Верховного Суду строком на чотири роки;
- ~ Пленум Верховного Суду з числа суддів Конституційного Суду України строком на чотири роки;
- ~ Верховна Рада України з числа народних депутатів строком на п'ять років.

6. Відповідно до вимог, встановлених Конституцією України і нормами Закону України «Про судоустрій і статус суддів» не можуть бути рекомендовані на посаду судді громадяни:

- ~ визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

- ~ які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків судді;
- ~ які мають не зняту чи не погашену судимість;
- = всі відповіді вірні;
- ~ не досягли на момент обрання тридцятирічного віку.

7. Правосуддя в Україні здійснюється:

- ~ будь-якими органами державної влади;
- = виключно судами;
- ~ судами, але делегування функцій судів допускається законодавцем;
- ~ органами суддівського самоврядування;
- ~ Вищою Радою правосуддя.

8. На посаду судді місцевого суду може бути призначений громадянин України:

- ~ не молодший тридцяти п'яти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою;
- ~ не молодший сорока та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою;
- = не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою;
- ~ не молодший двадцяти п'яти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою;
- ~ не молодший двадцяти двох та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою.

9. Колегіальний, незалежний конституційний орган державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів – це:

- ~ Державна судова адміністрація України;
- = Вища рада правосуддя;
- ~ Вища колегія суддів;
- ~ Вища кваліфікаційна комісія суддів України;

~ З'їзд суддів України

10. Постійно діючий орган у системі судоустрою України, відповідальний за формування суддівського корпусу, забезпечення їх належного кваліфікаційного рівня – це:

- ~ Національна школа суддів;
- = Вища кваліфікаційна комісія суддів України;
- ~ Державна служба суддів України;
- ~ Збори суддів України;
- ~ Велика Палата Верховного Суду.

Семінарське заняття № 3. Прокуратура України.

Навчальна мета заняття: визначити основні принципи організації та діяльності органів прокуратури України; розглянути завдання та функції органів прокуратури України й охарактеризувати їх; встановити права, обов'язки, гарантії діяльності та відповідальність прокурорів.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика основних завдань та функцій прокуратури України.
2. Сучасна система і повноваження органів прокуратури України.
3. Вимоги, які ставляться до осіб, призначених на посади прокурорів. Правовий статус прокурора.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Надати загальну характеристику основних завдань та функцій прокуратури України. Охарактеризувати принципи організації і діяльності органів прокуратури України.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Визначити сучасну систему органів прокуратури України. Проаналізувати функції та особливості діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

З'ясувати вимоги та критерії оцінювання, які ставляться до осіб, призначених на посади прокурорів. Визначити права, обов'язки, гарантії діяльності та відповідальність прокурорів.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

Сформулюйте відповіді на запитання:

- а) розкрийте правові основи діяльності органів прокуратури;
- б) яким є порядок діяльності Офісу Генерального прокурора;
- в) охарактеризуйте сучасну систему органів прокуратури в Україні;
- г) охарактеризуйте основні завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;
- д) назвіть принципи діяльності прокуратури;
- е) сформулюйте повноваження Генерального прокурора;

ж) визначте правовий статус прокурорів в Україні.

Теми рефератів:

1. Принципи організації та діяльності органів прокуратури України: їх загальна характеристика.
2. Особливості діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
3. Зміст та завдання основних напрямів діяльності органів прокуратури.

Література: [1, с. 5-11; 12, с. 19-29; 47, с. 48- 57; 59, с. 64-65].

Тема № 4. Органи державної безпеки. Антикорупційні органи в Україні.

Семінарське заняття № 4. Органи державної безпеки. Антикорупційні органи в Україні.

Навчальна мета заняття: визначити структуру, завдання, функції та повноваження Служби безпеки України; з'ясувати нормативно-правове регулювання організації та діяльності Бюро економічної безпеки України, охарактеризувати його завдання, функції та повноваження; встановити основні функції та повноваження Державного бюро розслідувань; охарактеризувати зміст компетенції та коло повноважень Національного антикорупційного бюро України і Національного агентства з питань запобігання корупції.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Служба безпеки України: структура, завдання, функції та повноваження.
2. Правові засади організації та діяльності Бюро економічної безпеки України.
3. Державне бюро розслідувань: завдання, функції та повноваження.
4. Загальна характеристика компетенції та повноважень Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Надати правову характеристику завдань і функцій Служби безпеки України і визначити її структуру.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Проаналізувати завдання, функції та повноваження Державного бюро розслідувань.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Охарактеризувати повноваження та компетенцію Національного антикорупційного бюро України.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

Сформулюйте відповіді на запитання:

- а) назвіть нормативно-правові засади діяльності Служби безпеки України;

- б) охарактеризуйте систему та принципи діяльності Служби безпеки України;
- в) визначте порядок призначення і правовий статус Голови Служби безпеки України;
- г) наведіть законодавчо визначений обсяг завдань та функцій Бюро економічної безпеки України;
- д) уточніть сучасну структуру та повноваження Державного бюро розслідувань;
- е) сформулюйте принципи діяльності та правову основу функціонування Національного антикорупційного бюро України;
- є) з'ясуйте коло функцій та повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.

Теми рефератів:

1. Національне антикорупційне бюро України: завдання, функції та повноваження.
2. Особливості діяльності Державного бюро розслідувань в системі антикорупційних органів України.

Література: [3, с. 115-170; 8; 73, С. 57-89; 89, с. 90 - 92].

Тема № 5. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція України. Національна гвардія України.

Семінарське заняття № 5. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція України. Національна гвардія України.

Навчальна мета заняття: з'ясувати місце Міністерства внутрішніх справ України в системі правоохоронних органів; визначити призначення та принципи діяльності Національної поліції України; охарактеризувати завдання та повноваження Національної гвардії України.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Міністерство внутрішніх справ України як цивільний орган європейського зразка.
2. Національна поліція України: структура, завдання, повноваження та функції.
3. Загальна характеристика компетенції та повноважень Національної гвардії України.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Охарактеризувати Міністерство внутрішніх справ України, його структуру, завдання та повноваження.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Встановити та деталізувати завдання та основні функції Національної

поліції України.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Охарактеризувати завдання, функції та повноваження Національної гвардії України.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

Сформулюйте відповіді на запитання:

- а) назвіть основні завдання та функції Міністерства внутрішніх справ України;
- б) визначте обсяг повноважень Міністра внутрішніх справ України;
- в) сформулюйте провідні напрямки діяльності Міністерства внутрішніх справ України;
- г) дайте визначення Національної поліції України, а також принципів та правових основ її діяльності;
- д) охарактеризуйте завдання та функції Національної гвардії України;
- е) визначте правовий статус поліцейського;
- є) сформулюйте повноваження Командувача Національної гвардії України.

Теми рефератів:

1. Сучасна система органів Національної поліції, їх функціональне призначення та обсяг повноважень.
2. Правовий статус поліцейських, гарантії їх діяльності.

Література: [1, с. 234-270; 8, С. 57-89; 89, с. 78- 90].

Тема № 6. Органи охорони державного кордону, цивільного захисту і міграції в Україні. Органи доходів та зборів в Україні.

Семінарське заняття № 6. Органи охорони державного кордону, цивільного захисту і міграції в Україні. Органи доходів та зборів в Україні.

Навчальна мета заняття: з'ясувати завдання, повноваження, структуру Державної міграційної служби України і Державної служби України з надзвичайних ситуацій; визначити правові засади діяльності Державної прикордонної служби України; охарактеризувати повноваження, завдання та функції Державної митної служби України і Державної податкової служби України.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Державна міграційна служба України: завдання, повноваження, структура.
2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: завдання, повноваження, структура.
3. Державна прикордонна служба України: завдання, повноваження, структура.
4. Державна податкова служба України: повноваження, завдання та функції.
5. Державна митна служба України: повноваження, завдання та функції.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Охарактеризувати зміст діяльності Державної міграційної служби України, її структуру, завдання та повноваження.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Встановити та деталізувати завдання та основні функції Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Охарактеризувати основні напрями діяльності, правові засади функціонування та повноваження Державної прикордонної служби України.

Методичні вказівки до навчального питання № 4.

Визначити правовий статус Державної податкової служби України.

Методичні вказівки до навчального питання № 5.

Сформулювати нормативно-правові засади діяльності і правовий статус Державної митної служби України.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

Сформулюйте відповіді на запитання:

а) назвіть основні завдання та функції Державної міграційної служби України; Міністерства

б) визначте повноваження та завдання Державної прикордонної служби України;

в) сформулюйте провідні напрями діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

г) назвіть принципи діяльності, функції та повноваження Державної митної служби України;

д) визначте повноваження Голови Державної податкової служби України.

Теми рефератів:

1. Державна міграційна служба України: завдання, функції, повноваження, структура.
2. Правові основи діяльності Державної податкової служби України, зміст та сутність основних завдань та функцій.

Література: [1, с. 234-270; 6, с. 57-89; 2, с. 89 - 90].

Тема № 7. Органи та установи Міністерства юстиції України. Правозахисні органи.

Семінарське заняття № 7. Органи та установи Міністерства юстиції України. Правозахисні органи.

Навчальна мета заняття: з'ясувати систему органів та установ Міністерства юстиції України, їх завдання та функції; визначити правові засади діяльності Управління державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України, його завдання і повноваження; охарактеризувати повноваження, завдання та функції Державної

кримінально-виконавчої служби України; встановити завдання та функції сучасної адвокатури України в системі правозахисних органів держави; охарактеризувати правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кількість годин 2.

Навчальні питання:

1. Особливості системи органів та установ Міністерства юстиції України, їх завдання та функції.
2. Державна кримінально-виконавча служба України: завдання і повноваження.
3. Загальна характеристика здійснення нотаріальної діяльності в Україні.
4. Завдання та функції сучасної адвокатури України в системі правозахисних органів держави.
5. Завдання та повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Методичні вказівки до навчального питання №1.

Охарактеризувати особливості системи органів та установ Міністерства юстиції України, їх завдання та функції.

Методичні вказівки до навчального питання № 2.

Встановити та деталізувати завдання та основні функції Управління державної виконавчої служби головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України.

Методичні вказівки до навчального питання № 3.

Охарактеризувати основні напрями діяльності, правові засади функціонування та повноваження Державної кримінально-виконавчої служби України.

Методичні вказівки до навчального питання № 4.

Визначити особливості здійснення нотаріальної діяльності в Україні.

Методичні вказівки до навчального питання № 5.

Сформулювати завдання та функції сучасної адвокатури України в системі правозахисних органів держави.

Методичні вказівки до навчального питання № 6.

Сформулювати функції, мету, завдання, правові засади діяльності та повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

Сформулюйте відповіді на запитання:

- а) назвіть систему органів та установ Міністерства юстиції України та їх повноваження;
- б) охарактеризуйте завдання та основні функції Міністерства юстиції України;
- в) назвіть повноваження Державної кримінально-виконавчої служби України;
- г) сформулюйте особливості здійснення нотаріальної діяльності в

Україні;

д) назвіть функції та повноваження Уповноваженого Верховної Ради України по правам людини;

е) охарактеризуйте завдання та основні функції адвокатури України;

є) визначте правовий статус адвоката.

Теми рефератів:

1. Завдання, мета та функції сучасної адвокатури України в системі правозахисних органів держави.
2. Державна кримінально-виконавча служба України: завдання, функції, принципи діяльності і основні повноваження.

Література: [1, с. 234-270; 8; 17; 22; 32; 53; 62; 76; 83, С. 57-89; 89, 90].

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Судові та правоохоронні органи України: підручник. / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. С. М. Гусарова. Харків, 2020. 512 с. <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9887>
2. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – Харків : Стильна типографія, 2017. – 1164 с. – (до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові). <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3652>
3. Управління органами Національної поліції України : підручник / [О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О.В. Джафарова та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка], за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Стильна типографія, 2017. - 580 с. - (100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові 1917-2017 рр.) <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3332>
4. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Назар Ю. С., Гаврильців М. Т., Лук'янова Г. Ю., Годяк А. І., Бліхар М. М. Судові та правоохоронні органи: навчальний посібник / М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Ю. С. Назар, М. Т. Гаврильців, Г. Ю. Лук'янова, А. І. Годяк, М. М. Бліхар. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 388 с. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/76/1/sydovi%20i%20pravooxor.pdf>
5. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. – Х. : Право, 2016. <https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/221/1-20.pdf>
6. Гусаров С. М. Правозастосовна діяльність в Україні : монографія / С. М. Гусаров. Харків : Золота миля, 2015. 416 с. <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/3990>

7. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2016. 123 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/48426/1/Burbyka_sudovi.pdf;jsessionid=4BDE7525976F885EBD208DCA9556E9BB

Допоміжна

1. Волокітенко І. Адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Visegrad Journal on Human Rights* 2016. №6/2. С. 42-46.

2. Глуховець В.А. Окремі напрямки реформування системи органів внутрішніх справ на сучасному етапі. *Право і суспільство*. 2016. № 1. С. 131-135.

3. Головатий С. Конституційні зміни 2016 року щодо правосуддя: нагальна потреба в реформі правничої освіти. *Право України*. 2016. №11. С. 185-196.

4. Денисова Т. А. «Міграційні процеси в Україні: сучасний стан і проблеми незаконної міграції». *Держава та регіони. Серія: «Право»*. 2016. № 2 (52). С. 72-76.

5. Денисюк Д. С. Функції Національної поліції України: поняття та класифікація. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 4. С. 114-117.

6. Джафарова О. В. Щодо розуміння категорії «публічно-сервісна діяльність» Національної поліції. *Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: матеріали XI Міжнар. наук.-пр. конф.* Кривий Ріг, 2017. С. 72-73.

7. Дідик Н.І. Превентивні функції в діяльності патрульної поліції. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2016. № 2. С. 188-194.

8. Закони України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб»: науково-практичний коментар. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2020. 640 с.

9. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. / І. Тетарчук, Т. Дяків. Київ: Право, 2019. 202 с.

10. Шевелєва Ю. Масштабні зміни процесуального законодавства з метою оновлення системи правосуддя. *Фінансовий контроль*. 2018. №1. С. 46-49

Нормативно – правові акти:

9. Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції: постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2019 № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/870-2019-п#Text>.

10. Дисциплінарний статут Національної поліції України: закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>
11. Інструкція з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2017 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/z1041-17#Text>
12. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: закон України від 01.01.1990 № 995_004. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
13. Конституція України: закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Копенгагенські критерії членства в Європейському Союзі (інформаційно-аналітична довідка). URL: <https://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/774>
15. Питання реформування органів внутрішніх справ України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2014-%D1%80#Text>
16. Положення про Державну міграційну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року. № 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF#Text>
17. Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1052. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text>
18. Положення про Державну судову адміністрацію України: Рішення Вищої Ради правосуддя 17.01.2019. № 141/0/15-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr141910-19#Text>
19. Положення про Міністерство внутрішніх справ: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>
20. Положення про Міністерство юстиції України: постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року. № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF#Text>
21. Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2015 року № 877 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>
22. Положення про профілактику правопорушень, пов'язаних із здійсненням службової діяльності працівниками Державної міграційної служби України: наказ МВС України від 25 травня 2012 року № 452. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0944-12#Text>
23. Положення про проходження первинної професійної підготовки та підвищення кваліфікації особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 26.12.2018 № 4091/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-18/ed20181226#n25>

24. Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: Наказ Офісу Генерального прокурора від 05.03.2020 № 125 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text>
25. Правила внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 18.03.2013 № 160/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0445-13>
26. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
27. Про безоплатну правову допомогу: закон України від 2 червня 2011 року № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
28. Про бюро економічної безпеки: Закон України від 28.01.2021. № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
29. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7 червня 2018 року № 2447-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>
30. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
31. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури: закон від 19.09.2019. № 113-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-20#Text>
32. Про Державне бюро розслідувань: закон України від 05.01.2017. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
33. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: закон України від 23 червня 2005 року № 2713-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text>